

APPENDIX - IX
QUESTIONNAIRE FOR TEACHERS - ROUGH DRAFT
શિક્ષકો માટેની પ્રશ્નાવલી

નામ:-

શૈક્ષણિક લાયકાત.-

હોદ્દો:-

નોકરી નો અનુભવ -વર્ષમાં:-

નોંધ:-આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ "હા અથવા ના"માં આપો જ્યાં જરૂર લાગે ત્યાં કારણ આપો.

તાલીમ સંબંધી બાબતો

૧. આપે કેટલા અને કયા કયા તાલીમ વર્ગોમાં ભાગ લીધેલા છે ? તેની વિગત નીચેના કોઠામાં આપો.

અનુ	તાલીમ વર્ગ નું નામ	વર્ષ/મહિનો	વિષય
૧			
૨			

- ૨ તાલીમના હેતુઓ તાલીમના ઓર્ડરમાં સ્પષ્ટપણે દર્શાવેલા હોય છે? હા/ના
- ૩ તાલીમની વ્યુહરચના પૂર્ણતા સ્પષ્ટ હોય છે? હા/ના
૪. તાલીમનું આયોજન કરતાં પહેલા તાલીમ જરૂરી છે કે નહિ તે તપાસવામાં આવે છે? હા/ના
તાલીમમાં આયોજન દિવસોનું આયોજન અગાઉથી આપવામાં આવે છે?
- ૫ તાલીમી કાર્યક્રમનું માળખું ઘડવામાં, મોડ્યુલ્સ બનાવવામાં શિક્ષકોના અભિપ્રાયો ધ્યાનમાં લેવાય છે? હા/ના
- ૬ તજજ્ઞ અને શિક્ષક માટે અલગ અલગ મોડ્યુલ્સ હોય છે? હા/ના
- ૭ મોડ્યુલ્સ માહિતીપ્રધાન હોય છે? હા/ના
૮. દરેક તાલીમ વર્ગમાં વિષયવસ્તુને લગતાં મોડ્યુલ્સ આપવામાં આવે છે? હા/ના
- ૯ અમુક શિક્ષકોને વારંવાર બોલાવવામાં આવે છે? જ્યારે અમુક શિક્ષકો તાલીમ વગરના રહી જાય છે એ બાબતે આપ સંમત છો ? હા/ના
- ૧૦ તાલીમ દરમિયાન શૈક્ષણિક ચર્ચાને અવકાશ રહે છે? હા/ના
- ૧૧ તાલીમમાં શિક્ષકોને તેમના પ્રશ્નો રજૂ કરવાની તક આપવામાં આવે છે? હા/ના
- ૧૨ તાલીમમાં આપના મૂંઝવતા પ્રશ્નોની ચર્ચા માટે પૂરતો સમય મળી રહે છે? હા/ના
૧૩. તાલીમમાં આપના મૂંઝવતા પ્રશ્નોની અથવા સમસ્યાઓનું નિરાકરણ થાય છે.? હા/ના
- ૧૪ તાલીમી કાર્યક્રમમાં આપની સહભાગીતા હોય છે ? હા/ના
૧૫. શું આપને લાગે છે કે નિવાસી તાલીમમાં અભ્યાસનો સમય પૂરતો મળી રહે છે? હા/ના

૧૬. તાલીમનો સમયગાળો પૂરતો હોય છે ? ઠા/ના
- ૧૭ શિક્ષકોને તાલીમ માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે? ઠા/ના
૧૮. તાલીમના અંતે લેવામાં આવતા શિક્ષકોના પ્રતિભાવોને તે પછીના તાલીમવર્ગમાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે ? ઠા/ના
- ૧૯ તાલીમમાં મોડા આવનાર કે ન આવનાર શિક્ષકો સામે પગલાં ભરવામાં આવે છે? ઠા/ના
- ૨૦ તાલીમ કાર્યક્રમમાં શિસ્તનું પાલન કરવામાં આવે છે ? ઠા/ના
- ૨૧ તાલીમમાં શૈક્ષણિક સાધનોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
- ૨૨ તાલીમ દરમ્યાન વાપરેલા શૈક્ષણિક સાધનો શાળામાં મળી રહે છે? ઠા/ના
૨૩. તાલીમમાં વિવિધ પ્રયુક્તિઓ તથા પ્રવિધિઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ? ઠા/ના
- ૨૪ તાલીમ કાર્યક્રમમાં તાલીમ ભવનનું વાતાવરણ અભ્યાસને અનુકૂળ હોય છે? ઠા/ના
- ૨૫ તાલીમી કાર્યક્રમ દ્વારા નવા મુદ્દાની સર્કલ્પની વિશે માહિતી મળે છે ? ઠા/ના
- ૨૬ તાલીમી કાર્યક્રમમાં અભ્યાસક્રમના અધરા મુદ્દાને સરળ રીતે સમજાવી શકાય, તે અંગેની માહિતી મળે છે ? ઠા/ના
૨૭. અભ્યાસક્રમમાં આવતા નવા પ્રયોગોના પ્રાયોગિક કાર્ય માટે તાલીમ ભવનમાં પ્રયોગ શાળાની વ્યવસ્થા છે? ઠા/ના
- ૨૮ તાલીમી કાર્યક્રમથી પ્રાથમિક શિક્ષણની ગુણવત્તા સુધરશે એવું તમને લાગે છે? ઠા/ના
૨૯. શિક્ષણના નવા પ્રવાહોને પહોંચી વળવા માટે તાલીમ વર્ગો સક્ષમ છે એવું આપ માનો છો? ઠા/ના
- ૩૦ આવા તાલીમ વર્ગમા ભાગ લેવા વધુ પસંદ કરશો ? ઠા/ના
૩૧. તાલીમ કાર્યક્રમમાં ઉદ્ઘાટનમા અને વિદાય સમારંભ જેવા કાર્યક્રમમાં વધુ સમય વેડફાય છે. ઠા/ના
૩૨. તાલીમકાર્યક્રમમાં શિક્ષણની કઇ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામા આવ્યો? જે પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરેલ હોય તેની સામે ખરાની (✓) નિશાની કરો
અનુ	પદ્ધતિ	મોટે ભાગે	કોઇકવાર	ક્યારેય નહિ
૧	પ્રવચન પદ્ધતિ			
૨	દાર્શનિક પદ્ધતિ			
૩	પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ			
૪	સેમિનાર પદ્ધતિ			
૫	ચર્ચા પદ્ધતિ			
૩૩. તજજ્ઞ વિષયની છણાવટ વ્યવસ્થિત રીતે કરી શકે છે ? ઠા/ના
૩૪. તાલીમમાં તમને તજજ્ઞ દ્વારા ખરેખર નવું કાંઈ જાણવા મળે છે? ઠા/ના

૩૫. તાલીમી કાર્યક્રમમાં તજજ્ઞ પૂરી તૈયારી સાથે આવે છે ? હા/ના
૩૬. તાલીમ આપનાર તજજ્ઞ, તજજ્ઞ જ છે, તેવું ખરેખર જોવા મળે છે ? હા/ના
૩૭. તજજ્ઞો તરીકે મહિલાઓને ઓછું પ્રાધાન્ય અપાય છે? હા/ના
૩૮. એકના એક તજજ્ઞોને તાલીમમાં જોલાવવામાં આવે છે ? હા/ના
૩૯. તજજ્ઞ તરીકે સ્ત્રી આર સ્ત્રી/બી આર સ્ત્રી કોઓર્ડિનેટરને જ જોલાવવામાં આવે છે? હા/ના
૪૦. તજજ્ઞો સિવાય બી.એડ /એમ એડ ના પ્રાધ્યાપકોને જોલાવવામાં આવે છે? હા/ના
૪૧. તાલીમમાં તજજ્ઞની પરસંદગી ચોક્કસ નિયમોને ધ્યાનમાં રાખીને થાય છે ? હા/ના
૪૨. તાલીમ વર્ષોને અસરકારક બનાવવા માટે તમારાં મંતવ્યો જણાવો.

આર્થિક બાબતો

૪૩. તાલીમ લીધા પછી તેના અમલીકરણ અંગે આપને પોતાની પાસેથી નાણાં ખર્ચવા પડે છે ? હા/ના
૪૪. તાલીમ દરમ્યાન આપને ટી એ/ડી એ નિયમોનુસાર મળે છે? હા/ના
૪૫. તાલીમ અંગે જરૂરી સાહિત્ય આપને પોતાનાં નાણાંથી ખરીદવું પડે છે ? હા/ના
૪૬. તાલીમ દરમ્યાન દરેક શિક્ષકને એકસરખું જ ભથ્થું અથવા કન્વેયન્સ એલાઉન્સ ચુકવવું જોઈએ ? હા/ના
૪૭. તાલીમનું વર્ગખંડમાં અમલીકરણ માટે જરૂરી પૂર્વતૈયારી અને સાહિત્ય માટે શિક્ષકને પોતાનાં પાસેથી નાણાં ખર્ચવા પડે છે ? હા/ના
૪૮. ટી એલ એમ નિર્માણ માટે મળેલ નાણાં પુરતા છે ? હા/ના
૪૯. તાલીમ બાદ શિક્ષકને પોતાની વ્યવસાયિક સજ્જતા વધારવા માટે ટી.એલ.એમ નિર્માણ અંગે વધુ નાણાંની જરૂર છે ? હા/ના
૫૦. તાલીમ અંગે આપને બીજી કોઈ આર્થિક મુશ્કેલી પડે છે? હા/ના
૫૧. વારંવાર તાલીમો લેવાથી આપને કોઈ આર્થિક નુકશાન થાય છે ખરું? હા/ના
૫૨. તાલીમ અને વર્કશોપ અંગે રિસોર્સ સેન્ટરને વધુ નાણાં આપવાની જરૂર ખરી ? હા/ના

શાળા સંબંધી બાબતો

૫૩. તાલીમ લેવાથી આપની શાળામાં હકારાત્મક પરિવર્તન આવે છે ખરા ? હા/ના
૫૪. તાલીમ લેવા જતા આપની શાળામાં શાળા સંચાલન સંબંધી મુશ્કેલીઓ સર્જાય છે ? હા/ના
૫૫. વારંવાર તાલીમો લેવા જતા આપની શાળાના બાળકોના અભ્યાસ પર તેની વિપરીત અસર થાય છે ? હા/ના
૫૬. શાળામાંથી આપને વિવિધ પ્રકારની તાલીમો લેવા માટે પ્રોત્સાહિત કરી જરૂરી સહકાર પૂરો પાડવામાં આવે છે ? હા/ના

- ૫૭ શાળામાં શૈક્ષણિક અને પ્રવૃત્તિમય વાતાવરણ નિર્માણ કરવામાં તાલીમ અગત્યનો ભાગ ભજવે છે ? ૬૧/ના
૫૮. શાળા ખુલે તે અગાઉ નવા પુસ્તકોની તાલીમ આપવી જોઈએ ? ૬૧/ના
- ૫૯ તાલીમ લીધા પછી આપ આપની શાળાના અન્ય સાથી કર્મચારી મિત્રો સાથે તેની ચર્ચા કરી તાલીમના અમલીકરણ માટે સમજવો છો ખરાં ? ૬૧/ના
૬૦. શાળાના આચાર્ય તરફથી તાલીમ લેવા સંબંધી આપને કોઈ મુશ્કેલીઓ પડે છે ખરી ? ૬૧/ના
- ૬૧ તાલીમના અમલીકરણ બાદ આપની શાળામાં કોઈ ખાસ પરિવર્તન આવ્યું છે ખરું ? ૬૧/ના
એકાદ દષ્ટાંત ટાંકો
૬૨. બાળકોની શૈક્ષણિક ગુણવત્તા સુધારવા માટે શાળા કક્ષાએ વારંવાર તાલીમો આપવી જોઈએ ? ૬૧/ના
- ૬૩ સફળ અને સમર્થ શિક્ષકનું પુનઃસ્થાપન કરવા માટે સેવાકાલીન તાલીમો એ જ એકમાત્ર સમજાણ ઉપાય છે આ અંગે આપ શું માનો છો ? ૦૦૦
- ૬૪ તાલીમ દરમિયાન જણાવેલી બાબતો અને શાળામાં તેના અમલીકરણમાં શાળાનું વાતાવરણમાં આ બે બાબતો પરસ્પર પ્રતિકૂળ છે ? ૬૧/ના
૬૫. તાલીમનાં સ્થળો શાળાની નજીક હોય તો શિક્ષકને તાલીમ લેવામાં વધુ અનુકૂળતા રહે છે અને શાળાનું કાર્ય પણ સાથે સાથે સચવાય છે ? ૬૧/ના
- ૬૬ તાલીમમાં જણાવ્યા પ્રમાણે વર્ગખંડનું જીવંત વાતાવરણ નિર્માણ કરવામાં શાળાનું પર્યાવરણ ઉપયોગી છે ? ૬૧/ના
૬૭. શાળાની સ્થાનિક પર્યાવરણ મુજબની પરિસ્થિતિને આધીન તાલીમી કાર્યક્રમોમાં પરિવર્તન લાવવું જોઈએ ? ૬૧/ના
૬૮. તાલીમી કાર્યક્રમો શાળા અને તેના કર્મચારીઓને અનુકૂળ હોય તે પ્રમાણે હોવા જોઈએ ? ૬૧/ના
વહીવટી બાબતો
- ૬૯ તાલીમ અંગેના જરૂરી આદેશો આપને સમયસર મળે છે ? ૬૧/ના
૭૦. તાલીમ સંબંધી જરૂરી આદેશો કઈ કચેરી મારફતે થાય તો વધુ સરળ અને ઝડપી પ્રક્રિયાઓ બને ? ૬૧/ના
૭૧. તાલીમ લેવા અંગે આપને અન્ય કોઈ વહીવટી મુશ્કેલીઓ પડે છે ? ૬૧/ના
- ૭૨ સમયાંતરે સમયમાં લીધેલ તાલીમ અંગે કોઈ વહીવટી પ્રશ્નો સર્જાય છે ? ૬૧/ના
૭૩. તાલીમી કાર્યક્રમો સંબંધી વહીવટી અધિકારીઓની તરફથી અને તેમની કાર્યપદ્ધતિ અંગે આપને અનુકૂળતા રહે છે ? ૬૧/ના
- ૭૪ તાલીમી કાર્યક્રમો હાજરી આપવા જતાં આપને કોઈ શાળાકીય કે તાલુકા કક્ષાના અધિકારી તરફથી કોઈ વહીવટી મુશ્કેલીઓ પડે છે ? ૬૧/ના

૭૫. તાલીમ પ્રમાણે વર્ગખંડમાં અમલીકરણ કરવામાં કોઈ વહીવટી મુશ્કેલી પડે છે ? હા/ના
૭૬. તાલીમ મુજબની પદ્ધતિઓ અને સાધનોનો ઉપયોગ કરી શિક્ષણકાર્ય કરવામાં નિરિક્ષણ અધિકારીઓ તરફથી આપને કોઈ મુશ્કેલીઓ છે ? હા/ના
૭૭. તાલીમ આપ્યા બાદ તે પ્રમાણેનું કાર્ય થાય છે કે કેમ તે અંગે સઘન મોનીટરીંગ થાય છે? હા/ના
૭૮. બી.આર.સી / સી.આર.સી દ્વારા અપાતી તાલીમોમાં હાજરી આપવામાં આપને કોઈ વહીવટી મુશ્કેલીઓ પડે છે ખરી ? હા/ના

હા/ના

શિક્ષક સંબંધી બાબતો

૭૯. સમર્થ શિક્ષક બનવા આપને વારંવાર અવનવી તાલીમો લેવી જરૂરી છે ? હા/ના
૮૦. તાલીમ દરમ્યાન જણાવેલી બાબતો આપના શિક્ષકમિત્ર વર્તુળમાં ચર્ચાય છે? હા/ના
૮૧. શિક્ષકની વ્યાવસાયિક સજ્જતા વધારવા સંબંધી બાબતો પર તાલીમમાં ભાર મુકવો જઈએ ? હા/ના
૮૨. તાલીમ મેળવવા માટે તમને તમારા સાથી શિક્ષક મિત્રો તરફથી જરૂરી પ્રોત્સાહન અને સહકારી મળી રહે છે ? હા/ના
૮૩. તાલીમમાં શિક્ષકોને જે તે ધોરણના વિષયવસ્તુની ઉંડાણપૂર્વકની માહિતી આપવી જોઈએ ? ? હા/ના
૮૪. તાલીમની જરૂરિયાતવાળા અને જે તે ધોરણના શિક્ષકોને જે તે તાલીમ અપાય છે કે કેમ? હા/ના
૮૫. તાલીમ લીધા બાદ વર્ગખંડમાં તેના અમલીકરણમાં આપને મુશ્કેલીઓ પડે છે ? હા/ના
૮૬. તાલીમ પ્રમાણેનું કાર્ય કરવામાં આપને શિક્ષકોની ઘટ કે અન્ય સુવિધાઓની અછત અસર કરે છે ? હા/ના
૮૭. પ્રત્યેક શિક્ષકને વારંવાર તાલીમ આપવી સજ્જ કરવા જોઈએ તેવું આપ માનો છો ? હા/ના
૮૮. તાલીમી કાર્યક્રમથી શિક્ષકોમાં વિચાર પરિવર્તન થાય છે ? હા/ના
૮૯. તાલીમી કાર્યક્રમોમાં વિવિધ અને અસરકારક નિષ્ણાત તજજ્ઞો રાખવાથી શિક્ષકોને તાલીમમાં વિશેષ રસ રહેશે, એવું આપ માનો છો ? હા/ના